Варыянт 1 1. Адзначие складаназлучаныя сказы, у якіх на месцы пропускаў трэба паставіць коску 1 Корму сёлета канюшына многа дала _ а вось яе насенне не ўрадзілася. 2 То часам закрычаць у небе дзікія гусі то ключом праплывуць жураўлі. 3 Да майго сэрца заўсёды ёсць сцежка бо мая хата ніколі не з краю. 4 Як жа захапляемся мы рамонкамі і як часта спыняемся перад васількамі. 5 Ля дарогі рос трыпутнік і буяў спарыш. 2. Адзначце словы, у якіх пішацца літара я 2 п ргамент 3 ц_жкавата 1 н навісць 4 эл гічны 5 вал р'янка 3.Адзначие словы, у якіх пішацца апостраф 1 ін екцыя 2 павіл ён 3 Заслаў е 4 сен ёра 5 В етнам 4. Адзначце словы, у якіх пішацца мяккі знак 1 ц мяны 2 вераб іны 3 верф 4 жнівен скі 5 дзес ці **5**. Адзначие словы, у якіх на месцы пропуску неабходна пісаць літару **ь** 2 мадэл ер 3 снежан скі 1 чымс ці 4 бар ер 5 с неданне б. Адзнаце словы, у якіх выдзелены гук з'яўляецца падоўжаным і на пісьме перадаецца падвоеным напісаннем 4 драбнале[с']е 5 Прыпя[ц']ю 6 га[л']ё. 1 палымя[н]ы 2 то[н]а 3 дале[ч]у 7. Адзначце словы з падоўжанымі зычнымі 2 памазаць маз ю 5 рабіць мас_аж 1 са смелас ю 3 без жадан я 4 камен ы слуп 8. Адзначце складаныя словы, якія пішуцца праз злучок 1 вярні дуб 2 стара дарожскі 3 экс чэмпіён 4 паў яблыка 5 грамадска палітычны 9. Адзначце рады аднакаранёвых (роднасных) слоў: 1. страх, страшы, страха. 2. руда, у рудзе, рудой. 3. казаць, казка, пераказ. 4. лугі, на лузе, лужок. 5. воз, вазіць, вазок. 10. Адзначце словы, у якіх выдзеленыя марфемы - канчаткі 5 знаходзіЎ 3 дванаццацІ 4 малюнкІ 1 зацемнА 2 звяртаЕМся 11.Адзначие словы, у якіх пішацца літара я 2 кал ндар 1 ц гнік 3 памфл тыст 4 пам ць 5 кол р 12. Адзначце словазлучэнні з прыналежнымі прыметнікамі: 1 выдатны твор; 2 Багдановічаў вершы; 3 драбільная машына; 4 барсуковыя лапы; 5 мяцежны характар. 13. Aдзначце словы, у якіх на месцы пропуску пішацца i1 контр дэя 2 уз шло 3 пера маць 4 паліт нфармацыя 5 аб граць 14. Адзначие словы, у якіх пішацца літара а 2 п ўнагалоссе 3 м вазнаўства 4 п ўнапраўны 5 шт дзень 1 д ўгавечны 15.Адзначце словы, у якіх пішацца літара я

В1. Запішыце словазлучэнне "поехать к брату" па-беларуску.

В2. Знайдзіце ў сказе слова, утворанае прыставачна-суфіксальным спосабам:

3 л гіён

Па-першае, мы маем сведчанне летапісца, што ў горадзе княжыў Тур, ад яго мясцовыя жыхары пачалі называцца тураўцамі.

4 за ц

5 зас нь

ВЗ. Запішыце лічэбнік у той форме, якую патрабуе сказ:

За лініяй чыгункі ў траншэі стаілася яго 4 абаронцаў.

В4. Па-першае, мы маем сведчанне летапісца, што ў горадзе княжыў Тур, ад яго мясцовыя жыхары пачалі называцца тураўцамі.Па-другое, назвы старадаўніх гарадоў часта паходзяць ад імёнаў іх заснавальнікаў. Сродкамі сувязі паміж сказамі з'яўляюцца....

В5. Выпішыце прыназоўнік са сказа:

2 кап люшык

1 с кера

Пазней тут была насыпана штучная гара, а на ёй пабудаваны вялікі замак.

Варыянт 2 1. Адзначие словы, у якіх выдзеленыя марфемы - канчаткі 1 працаваЦЬ 2 маніторЫ 3 шасцідзесяцІ 4 веселА 5 напісаЎ 2. Адзначие складаназлучаныя сказы, у якіх на месцы пропускаў трэба паставіць коску: 1 Ты любіш дрэвы і росы _ і зорны загадкавы край. 2 Час не конь _ а не падгоніш, не прыпыніш. 3 Андрэя захапіла радасць і ён забыўся, што знаходзіцца ў кабінеце дырэктара. 4 Была вясна і лес быў зусім іншым. 5 На двары ўчарашнія змрочныя будынкі, сад, платы стаялі аснежаныя і ў хату ад іх лілося белае святло. 3.Адзначце словы, у якіх пішацца літара ё: 1 ма(йо,ё)р 2 ма(ёо,я)нэз 3 ра(ё,йо)н 4 ідэ(o,ë)лаг 5 рады(йо,ё) **4.**Адзначие словы, у якіх пішацца літара **я:** 1 скле ны; 2 сённ_шні; 3 памфл тыст 4 пам ць 5 кол р **5**.Адзначце словы, у якіх пішацца літара **а:** 1 ш вяліць; 2 ябл ня; 3 ш сцідзёнка; 4 шт гадовы; 5 ч рнавокі. 6. Адзначие складаназалежныя сказы з некалькімі даданымі часткамі, у якіх на месцы пропускаў трэба паставіць 1 Сёння неяк асабліва пацягнула прайсціся па мясцінах, дзе ў маленстве адкрываў для сябе казачнасць, дзівоснасць свету і дзе прайшло юнацтва. 2 Куплету які раней быў абавязковай прыналежнасцю вадэвіля, важная роля адводзіцца і ў п'есах Дуніна-Марцінкевіча. 3 У Белавежскай пушчы ёсць шмат дрэў - доўгажыхароў якія здольны жыць да дзвюх тысяч гадоў. 4 Не золата і не брыльянты галоўнае ў свеце, бо каб застацца чалавекам, сэрца добрае перш-наперш трэба мець. 5 Вучоныя калі рабілі раскопкі старажытных паселішчаў, знайшлі многа доказаў таго, што тагачасныя людзі пяклі хлеб з жалудоў. 7.Адзначце словы, у якіх пішацца літара ў: 1 натары_с; 2 нака_т; 3 дзіцячыя _спаміны; 4 архівары с; 5 запіса_ ся. 8. Адзначце прыклады, у якіх на месцы пропуску неабходна пісаць літару у: 1 кніга-дзённік маёй бібліятэцы; 2 чытаў думліва 3 майстры- мельцы 5 непа торны. 9. Адзначце словы, у якіх на месцы пропуску ставіцца ы: 1 за кацца 2 аб сціся 3 пера шлі дарогу 4 пера манне 5 спад спаду. 10. Адзнаце словы, у якіх выдзелены гук з'яўляецца падоўжаным і на пісьме перадаецца падвоеным напісаннем: 1 чатырнацца[ц']ю 2 но[ч]у 3 ка[c']ip 4 пачу[ц']ё 5 саламя[н]ы 11. Адзначие словы, у якіх выдзеленыя марфемы – канчаткі: 2 звяртаЕМся 5 зайшоЎ. 1 хто-НЕБУДЗЬ 3 абыходзяЧЫ 4 кансервЫ

12. Адзначце словы, у якіх на месцы пропуску неабходна пісаць літару ь:

1 піс_меннік; 2 насен_не; 3 чэрвен скі 4 ц мяны; 5 кон_скі.

13.Адзначие словы, у якіх пішацца літара а:

1 лібрэт 2 мар ва 3 лат рэя 4 п мслівы 5 в семдзесят

14.Адзначце словы, у якіх пішацца літара е:

1 заходн_славянскі 2 бран_поезд 3 ален_вод 4 пол_тэхнічны 5 кон_гадоўля 15. Адзнаце словы, у якіх выдзелены гук з'яўляецца падоўжаным і на пісьме перадаецца падвоеным напісаннем:

1 палымя[н]ы 2 ва[н]а 3 вясе[л']е; 4 драбнале[с']е 5 Прыпя[ц']ю.

- (1) Я з хваляваннем выбіраўся ў Акопы. (11) І ўсе гарадскія клопаты адразу засталіся дзесьці далёка-далёка, быццам іх і не было.. (16)Першае, што ўражвае тут, нейкая асаблівая, урачыстая цішыня.
- (17)Яна быццам запрашае прыслухацца да самога сябе.
- **В1**. Утварыце ад выдзеленага ў І-м сказе дзеяслова дзеепрыслоўе. Адказ запішыце.
- **В2.** Вызначце, якім спосабам утворана выдзеленае ў 17-м сказе слова. Адказ запішыце ў форме назоўнага склону.
- **ВЗ.** Знайдзіце ў сказе фразеалагізм. Вызначце, якім членам сказа ён з'яўляецца. Адказ запішыце ў форме назоўнага склону.

Насця пабаялася, каб хоць не спалохаць гэтую глухую цяцеру, і яшчэ за колькі метраў моцна кашлянула.

- **В4**. Вызначце разрад выдзеленага ў 11-м сказе займенніка. Адказ запішыце ў форме назоўнага склону.
- **В5**. Дапішыце сказ
- У 16-м сказе сродкам сувязі частак з'яўляецца...

Варыянт 3		
1. Адзначце словы, у якіх пішацца літара я:		
1 гiп_рбала; 2 мес_ц; 3 прыв_зь; 4 с_ржант;	5 к_фір.	
2 .Адзначце словы, у якіх на месцы пропуску пішацца і:		
1 контр_дэя 2 уз_шло 3 пера_маць 4 паліт_нфармацыя	5 аб_граць	
${\it 3.}\ $ Адзначце словы, у якіх літара ${\it e}$ абазначае два гукі:		
1 дзеці 2 елка 3 заехаць 4 несці	5 пад'езд	
4. Адзначце словы, у якіх выдзеленыя марфемы – канчаткі:		
1 праходзіЦЬ; 2 мыЕМся; 3 вітаЦца;	4 малюнкІ;	5 прыходзілА.
5.Адзначце складаныя словы, якія пішуцца праз злучок		
1 абы_як; 2 стара дарожскі; 3 экс чэмпіён; 4 паў Белару	сі; 5 грамадска пал	ітычны; 6 як раз.
6. Адзначце складаназалежныя сказы з некалькімі даданымі часть	камі, у якіх на месцы	пропускаў трэба паставіць
коску:		
1 Сёння неяк асабліва пацягнула прайсціся па мясцінах, дзе ў мале	енстве адкрываў для с	сябе казачнасць, дзівоснасць
свету і дзе прайшло юнацтва.	1	
2 Куплету _ які раней быў абавязковай прыналежнасцю вадэвіля, н	важная роля адводзіц	ца і ў п'есах Дуніна-
Марцінкевіча.	1	
3 У Белавежскай пушчы ёсць шмат дрэў - доўгажыхароў _ якія здо	ольны жыць да дзвюх	тысяч галоў.
4 Не золата і не брыльянты галоўнае ў свеце, бо _ каб застацца чал		
5 Вучоныя калі рабілі раскопкі старажытных паселішчаў, знайш		
хлеб з жалудоў.		,
7. Адзначце словы, у якіз пішацца літара а:		
· · · · · · · · · · · · · · · · · · ·	абароды;	5 ш_сцігадовы.
8. Адзначце правільна напісаныя словы:	шоироды,	3 ш <u>-</u> сци <i>идовы</i> .
· •	ласці; 5 лат	гышскі.
9. Адзначце словы, у якіх на месцы пропуску пішацца і:	ласці, Злаг	ibilicki.
1 звыш дэйны 2 аб ходжанне 3 борт нжынер	4 пера начь	іць 5 за нець
10. Адзначце словы з падоўжанымі зычнымі:	+ пера_пачь	пдь 3 за_нець
1 са смелас ю; 2 памазаць маз ю; 3 без жадан я;	4 камен ы слуп;	5 рабіць мас аж.
<u> </u>	4 камен_ы слуп,	3 раонць мас_аж.
11. Адзначце словы з прыстаўнымі зычнымі гукамі:	4 amrs 5 as	аном
1 на_ука 2 _удзел 3 _усаты 12 _4дзидина сидан и дију на масин пропуску прогоду ије	4 _эты 5 _ој	рдэн
12. Адзначце сказы, у якіх на месцы пропуску трэба пісаць ні:		
1 Яшчэ _ прытаміліся паэты метафарай дзівіць наш свет.		
2 Нідзе _ лапінкі незасеянага поля.		
3 Хто б _ прыходзіў лясной дарогай, абавязкова кідаў погляд на ма	аленькі зялены дуоок	
4 Як _ ўспомніць выпускнога балю!		
5 Я доўга блукаў па даўно знаёмых мясцінах, але нідзе не было $\_$ г	рьюоу, _ ягад.	
12 ()		
13. Адзначце словы, у якіх на месцы пропуску ставіцца ы :	4	7
1 за_кацца; 2 аб_сціся; 3 пера_шлі дарогу;	4 пера_манне;	5 спад_спаду.
14.4		
14. Адзначце словазлучэнні:	_	-··
1 на беразе Нёмана; 2 дзень марозны; 3 перад вачамі; 4 ні	хто з нас; 5 наз	збіраць каштанаў.
15. Адзначце словы, у якіх на месцы пропуску неабходна пісаць літ	- ·	
1 зерн_драбільны	4 зел_ніна	5 вугл_хімія.
В1. Устанавіце адпаведнасць паміж назоўнікамі і іх характарысп	пыкамі. Запішыце про	авільны адказ.
А. Гонар. Б. Вясковец. В. Звяр'ё. Г. Шчыпцы.		
1. Асабовы назоўнік. 2. Назоўнік трэцяга скланення. 3. Збо	рны назоўнік. 4. А	бстрактны назоўнік.
5. Не мае формы адзіночнага ліку.		
В2. Знайдзіце складаны колькасны лічэбнік і запішыце яго ў форме	г творнага склону.	
1) Тры восьмыя; 2) сёмы; 3) васьмісоты; 4) дваццаць п		
	. / 1	
(6)Што хвалюе вас на гэтай намоленай стагоддзямі зямлі, дзе	ўжо напрыканцы X с	т. з'явілася праваслаўная
епархія? (8) Калі першы промень лагоднага жнівеньскаго сонца		
пачынае серабрыцца ў люстраной роўнядзі Прыпяці, яго вусны -		

верніка – варушацца ў ранішняй малітве. (11)Як пачуваецеся, наступнікі?..

В5. Вызначце, чым ускладнены 11-ы сказ. Адказ запішыце ў форме назоўнага склону.

ВЗ. Ад асновы выдзеленага ў 8-м сказе дзеяслова ўтварыце дзеепрыслоўе і запішыце яго.

В4. Вызначце разрад выдзеленага ў 6-м сказе займенніка. Адказ запішыце ў форме назоўнага склону.

Варыянт 1 1. 1,2 2. 1,3,5 3. 1,5 4 1,4,5 5 1,2,3 6. 3,4,5,6 7. 2,3 8. 3,5 9.3,5 10. 2,3,4 11. 1,2,4 12. 2,4. 13. 1,4 14. 1,4 15. 1,2,4 В1 паехаць да брата В2 па- першае В3 чацвёра В4 пабочнае слова, лексічны паўтор В5 на Варыянт2 1. 2,3 2. 2,4,5 3. 1,3,5 4. 2,4 5. 1,3,5 6. 4,5 7. 2,3,5. 8. 1,2. 9. 2,5 10. 1,2,4 11. 2,4 12. 1,3,4 13. 1,3 14. 1,5 15.2, 3,4,5 Б1 – выбіраючыся; Б2 – прыставачны; Б3 – дапаўненне; Б4 – азначальны; Б5 – займеннік; Варыянт 3 1. 2,3,4. 2. 1,4 3. 2,3,5 4. 2,4,5 5. 1,3,4,5 6. 4,5 7. 1,4,5 8. 5. 9. 1,3,5 10. 2,3 11. 1,3,4 12. 2,3,5 13. 2,5 14. 1,4,5 15. 2,4,5 $Б1 - A4Б1B3\Gamma5$;

Б2 – трымастамі; Б3 – варушачыся; Б4 – безасабовы;

